

Народно читалище “ПРОСВЕТА - 1931“,

с. Черкаски, общ. Вършец, обл. Монтана,
вписано в регистъра на народните читалища
при Министерство на културата с Рег. № 2696,
ЕИК 000313066,

**ДО
КМЕТА НА
ОБЩИНА ВЪРШЕЦ**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

На НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА – 1931“

село Черкаски, община Вършец, област Монтана,
представявано от председателя
Теодора Костадинова Александрова

**За Годишна План-програма за дейността на
Народно читалище „ПРОСВЕТА – 1931“,
село Черкаски, община Вършец, област Монтана,
през 2023 г., за включване в Общинската програма за
читалищна дейност на Община Вършец за
2023 година**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КМЕТ ,

В изпълнение на изискванията на чл. 26а, ал.1 от Закона за Народните читалища, приложено Ви изпращаме предложенията на Народно читалище „Просвета- 1931“, с. Черкаски, за включване в Общинската програма за читалищна дейност на община Вършец за 2023 г.

Годишната План-програма за 2023 год. на Народно читалище „Просвета- 1931“, с. Черкаски е разработен от колектива на читалището и цели организиране и провеждане на редица от дейности и инициативи, за да бъде читалището ни не само културен, образователен и духовен център, но и „сърцето на общността“ в нашето населено място.

Надяваме се същите да бъдат одобрени и намерят място в културната и обществена платформа на общината и да бъдат включване в Общинската програма за читалищна дейност на Община Вършец за 2023 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Годишна План-програма за дейността на Народно читалище „ПРОСВЕТА – 1931“, село Черкаски, община Вършец, област Монтана, през 2023 г.

С уважение,

Теодора Костадинова Александрова,
Председател на Народно читалище

ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА-1931“, ЗА 2023 г.

Настоящата план-програма за развитие на читалищната дейност в село Черкаски, община Вършец, област Монтана се създава в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Народно читалище „Просвета-1931”, с. Черкаски, е доброволна самоуправляваща се културно-просветна организация с нестопанска цел, която изпълнява и държавни културно-просветни задачи в областта на културата, социалната сфера и образованието и е регистрирана съгласно разпоредбите на Закона за народните читалища и в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. То е изградено на принципите на демократизма, доброволността и автономията и осъществява дейността си в обществена полза.

Съгласно Закона за народните читалища и в съответствие с разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел при Окръжен съд - Монтана с Решение № 316 от 24.06.1999 г. по фирмено дело № 316/1999 г., на Окръжен съд – Монтана, партиден № 15, рег. 5, том 11, стр. 141. В съответствие с изискванията на закона, читалището е вписано в Търговския регистър и регистъра за юридическите лица с нестопанска цел при Агенцията по вписванията с ЕИК 000313066. Последното вписване е от 13.09.2021 г., въз основа на решения на общото събрание на читалището, на което бяха избрани ново настоятелство, проверителна комисия и председател. Народно читалище „Просвета-1931“ се представлява от председателя Теодора Костадинова Александрова.

Съгласно Закона за народните читалища, Народно читалище „Просвета-1931“ е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под 2696 от 30.04.2009 г.

Изготвянето на План-програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на селото, както и да се засили обществената ѝ роля като традиционен културен и образователен център. Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от Закона за народните читалища, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

I. Основна цел

Основната цел на Читалището е да запази и развива традиционните ценности на българския народ, да съхранява обичайте и традициите, както и да създава и налага нови породени от нуждите на местните жители. Ще се работи усилено за привличане на младите хора към самодейните колективи, както и за осмисляне свободното време на учениците през ваканциите.

Развитие на читалището, като местен общностен център с културно-просветна, информационна, социална и гражданска функция. Превръщане на Читалището в съвременен ефективен център, предлагащ удовлетворяване на всички потребности и интереси, свързани с духовното и културно израстване на населението, с приобщаването им към световното културно наследство и глобалното информационно общество. Изграждане на моста от минало към настояще

и бъдеще /съхраняване на обичаите и традициите на българина, които са символ на вековна мъдрост/.

II. Подцели

1. Да организира инициативи като: тържества, събори, фестивали и други на местно, регионално или национално ниво.
2. Събиране и разпространение на знания за родния край.
3. Възпитание в дух на родолюбие и общочовешка нравственост.
4. Да възстанови библиотечната дейност. За тази цел е необходимо да бъде подобрена материалната база на библиотеката, обновяването на библиотечния фонд, осигуряване на достъп до информация чрез изграждане на интернет връзка, както и да се положат усилия за пробуждане на интереса към библиотечната дейност, както у възрастните жители на с. Черкаска, така и у най - малките жители и гости на селото.
5. Предоставяне на компютърни и интернет услуги.
6. Работа по проекти - предпоставка за модернизирание на читалището и допълнителен източник за финансиране на читалищната дейност.
7. Поддържане диалога с местната и общинска власт.
8. Сътрудничество с партньори, неправителствени организации и обмен на добри практики с колеги.

За постигане на основните си цели, НЧ” Просвета - 1931” с. Черкаска трябва да извърши следните дейности:

1. Да поддържа общодостъпен интернет център.
2. Да се търси финансиране за участия и изяви на самодейния състав.
3. Да се организират курсове и индивидуални обучения за приобщаване на населението към Глобалното информационно общество.

III. Визия

„Читалището е храм, запазил цялата красота и достойнство на нашия народ. Място, където израстваш като личност, и като индивид. Това е единствената организация, която работи в полза на нейните жители.”

Читалището трябва непрекъснато и всеотдайно да работи за разпространяването на духовните ценности.

IV. Художествено-творческа дейност

- Повишаване на качеството на предлагания от читалището художествен продукт по повод различни чествания;
- Организиране на клубове, певчески и танцови състави, духовна музика;
- Активно участие на художествено–творческите форми в културните прояви в община Вършец;
- Пресъздаване на обичаи и празници от Културния календар;

- Участие в общински, регионални, национални и други конкурси и фестивали;
- Развиване на самодейни състави и школи по интереси:
- За развитието на художествено-творческата дейност на читалището да се осигурят средства от субсидии, членски внос, дарения и собствени средства от стопанска дейност.

V. Краеведска дейност

- Активизиране на дейности, свързани с развитие на краеведската и издирвателската дейност в читалището /описване на музикалния и танцов фолклор, обичаи, предания, събиране на предмети от традиционния бит, снимки и други подобни, значими за населеното място/.

VI. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото, общината, областта, региони и в национален мащаб. Дейността на библиотеката през 2023 г. ще включва:

- Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации;
- Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни);
- обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
- Организиране на литературни четения, посещения на деца и ученици в библиотеката с цел запознаване с правилата на обслужване на читателите и повишаване на читателския интерес към книгата;
- Обогащане знанията на работник в библиотека чрез участие в организирани обучения.
- Обучение за работата по Програма „Глоб@лни библиотеки“ и автоматизирана библиотека.

VII. Социална дейност

- Реализиране на инициативи и включване в проекти със социална насоченост с цел социална и културна интеграция на различни социални общности, включително такива в риск, неравностойно положение, етнически групи и др.;
- Организиране на инициативи за оказване на помощ на възрастни хора и лица в неравностойно положение.

VIII. Стопанска дейност

- Приходите от членски внос, културно-просветна дейност, дарения и др. се регистрират чрез издаване на касова бележка от Квитанционна книга. Тези приходи се третираат като присъщи на читалището съгласно ЗКПО.

Културен и празничен календар за 2023г.

План за дейности предвидени за Народно читалище „ПРОСВЕТА- 1931“, село Черкаски, Община Вършец

ЯНУАРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на свободен достъп до интернет- целогодишно. 2. Честване на лични празници – Васильовден /сурвакари в селото/, Ивановден, Йордановден /Богоявление/ - водосвет. 3. Бабин ден – пресъздаване и приемственост на обичая „Бабуване“ и посещение на най-възрастните жени от селото /подаръци и помощ /. Хумористична вечер с участието на жители от селото.
ФЕВРУАРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Общо отчетно събрание за дейността на читалището през 2022 г. 2. Трифон Зарезан /Денят на лозята и виното/, обичая „Зарязване на лозе”, дегустация на черкаско вино и общоселско веселие.
МАРТ	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 март ден на самодееца – творческа среща с изявени самодейци ветерани. 2. Мартеницата символ на здраве и сила - изложба на мартеници и украса на дърво мартеница пред Читалището. 3. Баба Марта ще разнесе мартеници на всички членове в селото. 4. 3 март- Тържествено честване на Националният празник на България, поднасяне на венец и цвета на паметника на руските освободители и княз Владимир Черкаски. „ПРОБУЖДАНЕ С ХОРО”- Малки и големи, ръка за ръка в национална носия на хорото по повод Националният празник на Република България и празник на селото. 5. 8 март – Ден на жената - честване на деня на жената. Дегустация и конкурс за най-добра баница. Празничен обяд и подарък на всяка жена. 6. Благовещение – пресъздаване на традициите.
АПРИЛ	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Светът е оцелял, защото се е смял” – виц маратон – в клуба на самодееца. 2. Лазаровден. Лазаруване в селото - лазарки обикалят из селото, на 9- ти Честване именните дни на самодейките от певческата група и възстановяване на обичаят " кумиченне" на реката със момичетата които са били лазарки. 3. Пролетно почистване. 4. Великден- Великденски концерт в салона на читалището и конкурс за великденска украса и домашен козунак.
МАЙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 май ден на труда- честване заедно с клуб на пенсионера; 2. 6 май Гергьовден – Ден на храбростта. Св. Георги освен покровител на земеделците, е и най-могъщият покровител на стадата. 3. 24 май - Ден на славянската писменост- програма и фолклорни групи от района. Четене на разкази от Йордан Радичков и сценки по негови разкази. 4. Участие на фолклорната групата във фестивали с местно, регионално и национално значение.

ЮНИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еньов ден - екскурзия до природна забележителност и събиране на билки. 2. Петровден, зажънване на нивата със много гости и курбан в салона със гостите и членовете на читалището. 3. Участие на фолклорната група в празниците от района и съборите на народното творчество в България.
ЮЛИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Участие на фолклорната група във фестивали с местно, регионално и национално значение.
АВГУСТ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Първа събота след 15 август- Празник на селото- външна сцена – песни, танци и пиеси с гост състави от България. Общоселско веселие цял ден. Надпяване и празничен обяд.
СЕПТЕМВРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вяра Надежда Любов. 2. Участие на фолклорната група в празниците от района и съборите на народното творчество в България.
ОКТОМВРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отбелязване световния ден на хляба със изложба конкурс на питки. Споделяне оформяне на празнични питки. 2. Участие на фолклорната група в празниците от района и съборите на народното творчество в България. 3. Екскурзия.
НОЕМВРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Есенен празник на плодородието. 2. Ден на християнското семейство и Въведение богородично. 3. Вечер на младото вино – Празнична вечеря за лозари и винопроизводители от община Вършец – дегустация на вина.
ДЕКЕМВРИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Работилница за сурвачки, коледна програма и веселие.

Целогодишно:

- Осигуряване на свободен достъп до интернет;
- Извършване на технически услуги на членовете на читалището: ксерокопиране и сканиране на документи; компютърна обработка и принтиране на документи; запис на информация на магнитни носители.
- Репетиции на фолклорната група с цел разширяване на състава и репертоара.

Програмата е отворена система и може да се допълва и частично променя през годината.

Председател: _____

/Теодора Александрова/